

„A madárbarát Magyarorszáért!”

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület/BirdLife Hungary

Budapest, 1121 Költő u. 21. • Telefon: 1 275 6247 • Fax: 1 275 6267 • E-mail: mme@mme.hu • Honlap: www.mme.hu
Adószám: 19001243-2-43 • Bankszámlaszám: 11712004-20011215

Dr. Nagy István úr

agrárminiszter

info@am.gov.hu

miniszter@am.gov.hu

Budapest 1860, Postafiók 1.

Tárgy: Fehérhátú fakopáncs
megőrzését szolgáló védőzónák

Tisztelt Miniszter Úr!

Jelen levelünk célja, hogy felhívjuk a figyelmet a fokozottan védett, Natura 2000 jelölőfaj fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*) hazai védelmét illető hiányosságokra. Úgy véljük, hogy jelen körülmények között e faj állományainak hosszú távú megőrzése veszélyben van Magyarországon, emiatt konkrét intézkedésekre van szükség.

A faj az EU-ban csökkenő trendet mutat, magyarországi állománya kicsi, ráadásul súlyos veszélyt jelent élőhelyeinek elszigetelődése. A védett és Natura 2000 területeinken zajló erdőgazdálkodás jelenlegi volumene és módszerei szintén súlyos negatív hatásként nehezednek a hazai populációra. A Dunántúl több régiójában (Zalai-dombság, Vértes, Gerecse) a közelmúltban már kipusztult a fenti okok következtében. Indikátorfaj, elsődleges élőhelyei az őshonos fafajokból álló, öreg, diverz, zavartalan erdők. A faj megőrzéséhez idős faállományok, zavartalan, műveléssel nem érintett erdőkre jellemző magas holtfa mennyiségek szükségesek. Mivel a faj területhű, a fészkelése, előfordulása akkor biztosítható, ha élőhelyein a holtfában gazdag, változatos kor- és méretösszetételű idős erdő képét folyamatosan fenntartjuk. Ez véleményünk szerint csak úgy lehetséges, ha megfelelő kiterjedésű, gazdálkodás alól kivont erdőterületeket jelölünk ki a

fehérhátú fakopáncs ismert élőhelyein. Ezek környezetében is kizárólag a folyamatos erdőborítást biztosító örökzöld gazdálkodást tartjuk elfogadhatónak. A fehérhátú fakopáncs hazai állománya szinte kizárólag védett és Natura 2000 területeken él, ahol a vágásos üzemmód alkalmazása véleményünk szerint eleve ellentétes a természetvédelmi törvénnyel, valamint a Natura 2000 célokkal. Úgy gondoljuk, hogy jelenlegi körülmények közt hosszútávon csak ezek az intézkedések biztosítanák megnyugtató módon a fehérhátú fakopáncs megőrzését Magyarországon, egy olyan fajét, amely a magas természetességű erdők indikátora és esernyőfaja, védelmének biztosításával számos hasonló igényű faj és szélesebb értelemben az erdei ökoszisztéma védelme is jelentősen javítható.

2024-ben Mátrafüreden az MME Harkályvédelmi Szakosztálya az érintett nemzeti park igazgatóságok és az Agrárminisztérium képviselőivel műhelytalálkozót szervezett a fajjal foglalkozó szakemberek számára, amelynek folyamányaként elkészült egy, a faj élőhelyeinek megőrzését segítő szakmai útmutató. Ez az útmutató a szakértők egyetértésével, komoly szakirodalmi háttéranyaggal készült, és módszertani javaslatokat ad a fehérhátú fakopáncs élőhelyein szükséges védőzónák kijelöléséhez. Jelenleg úgy tudjuk, hogy az útmutató megszületése óta nem történt megfelelő előrelépés a faj megőrzése érdekében, a javasolt zónák nem kerültek kijelölésre. Véleményünk szerint az útmutató kínálta módszertan alkalmazása a természetvédelmi szervek számára nem csak egy lehetőség, hanem jogszabályi kötelezettség. Kérjük miniszter urat a szakértők által meghatározott védőzónák kijelölésének érvényesítésére az útmutató alapján, a nemzeti park igazgatóságok, a természetvédelmi hatóságok közreműködésével. Az MME felajánlja a segítségét a fajjal kapcsolatos monitoring adatok elemzésén és átadásán keresztül, hogy a korlátozások pontos lokalizációit definiálni lehessen.

Üdvözléttel és köszönettel,

Budapest, 2025. szeptember 4.

Dr. Halmos Gergő
ügyvezető igazgató

